

1. N. 7.

STIMULI

Investigandi

G O G

In

MAGOG.

Ezek. xxxviii. & xxxix.

Consensu & Approb. Ampl. FAC. PHIL.

In Musarum quæ AVOÆ est aula

Celeberrima,

Sub PRÆSIDIO

DN. ABRAH: ALANI,

L.L. Orient. Profess. Ordinarii,

Candida honorum censura modeste submissis

DEO volente xii Decemb. loco horisq;

solitis, Anni currentis 1708.

Ab

ANDREA A. MOLANDRO,

Sawol. Wiburg.

Exc. JO. WAL.

hostiles undique tumultus omnium oculis obverlentur, auribusque obstrepant, imo fores prope REVER. Patris pullent, generosus ac heroicus animus, superatis omnibus malis, patrocinium clientum eodem ardore suscipiat ac curam Ecclesiæ ineffabili cum laude sustinet. Quare, cum nemo adhuc à Te, REVER. PATER, mœstus ac spe sua frustratus, discesserit, assidue omnes, de salute Tua solliciti, volumus, ut DEUS Ter Optimus Maximus Te in Ecclesiæ suæ columnen, Amplissimæ domus Tuæ emolumentum, literarum vero ac bonorum omnium decus atque præsidium, quam diutissime conservet. Quod ego imprimis, quoad vixero, calidissimis votis ingeminabo.

REVERENDISSIMO PATRI,

devotissimus

A. Molander.

Admodum ac Plurimum Reverendis
Dominis,

DN. MATTHIÆ MARTINIO, in Reg.
Gymn; Wiburg. S. S. Theol. Lectori celeberrimo, Pastori ac Præposito in *Säckdärfwi* longe meritissimo, Consistorii Ecclesiastici Adfessori gravissimo, & ut Præceptor quondam fidissimo, ita nunc Mæcenati ac Promotori benignissimo, summo reverentiæ zelo perpetuum suspiciendo.

DN. M. ERICO BRUMERO, Logices & Physices Lectori laudatissimo, Ven. Consistorii Adfessori æquissimo, studiorum meorum non ita pridem Moderatori optimo, nunc vero Promotori propensissimo omni observantia æternum colendo.

DN. M. ERICO DAHLMAN, Ethices Lect. olim clarissimo Consistoriique Adfessori dignissimo: jam vero Pastori & Præposito in *Wackelax* designate meritissimo, Promotori & Evergetæ meo certissimo omni officiorum cultu nunquam non venerando.

DN. M. CAROLO LAURBECCHIO, Eloqu. Rom. Lect. dexterrimo, Consistorii Ecclesiast. Adfessori Prudentissimo, Promotori maxime benigno, sancta veneratione ætatem prosequendo.

Omnigenam Felicitatem & Mitia Fata!

Quoties favorem ac beneficia à Vobis, Patroni ac Promotores optimi, in me collata, tacitus recordor, toties sane mihi succurrit, quam vere pulcreq; Cicero dixerit, nullum officium referenda gratia magis esse necessarium. Cum autem ad hoc usq; tempus, occasio mihi, gratissimum animum testandi, defuerit, idcirco nunc primitias hasce ingenti meo R. V. D. nominibus dedicare sustinui, ut qualicumq; ratione gratiam pro favore maxime decantando, ac beneficiis plane paternis mihi præstitis Rev. V. D. referrem. Servate ergo & nunc pristinum morem, paginasq; has, quas, in perpetuum observantia monumentum submisisse Vobis consecro, ea qua soletis, hoc est, serena fronte suscipite; neq; me Favoris Vestri indigentem, spe exidere patiamini. DEUS Vobis, Patroni ac Promotores Optimi, novas animi corporisq; vires indies concedat, ac mala cuncta, à Vobis omnibus avertat; Vos deniq; in Ecclesie & Patrie commodum, omnigenâ, tam rerum terrestrium quam cœlestium benedictione perfusus, super esse ac vigere clementissime jubeat. Ita ex intimo corde semper vovet.

Admodum R. V. D. & Ampliss. Nominum.

Obsequentiſſimus cultor

A. M.

Ad

*Eximium Præstantissimumq; bonarum
literarum Studiosum*

DN. ANDREAM MOLANDRUM
Savolaxensem,
GRATULATIO.

Quod petisti a me, Eximie Præstantissimeque DN. MOLANDER, ut Gratulatione quadam Disputationem tuam, propediem publice habendam condecorarem, gaudiumq; meum de profectibus Tuis in studiis laudabilibus testarer, id defugere aut abnuere prorsus nolui. Nam cum est illud officium, quod desiderasti, exiguum, facile à me, qui aliis etiam ignotis hominibus non modo Tibi tam familiari adesse, & si fieri potest gratificari cupio, impetrari potest. Ita enim studia Tua, quorum inspiciendorum & cura aliqua ad me pertinet, hætenus instituisti eademque urfisti, ut merito Tibi de illis gratulari debeam, lætarique insigniter esse provecta. Quin & occasio jam mihi
ob-

oblata est affectus mei expromendi, intelligenti, Te Disputationem conscripsisse elaborasseque de Argumento satis quidem apud eruditos trito, sed intricato nihilominus & obscuritate magna adhuc laborante. Nam inter eos nec dum sopita controversia est, ni fallor, quinam per GOG & MAGOG intelligantur, aliave expedita, quæ huc pertinent. Fuit itaque confidentia Tua magna, sed non temeraria, qui id argumenti Disputationis speciminisque publici elegisti. Verum ita facere solent, imo vero fortassis decet eos, qui propriis viribus nituntur, & diligentiam eruditionemque suam apricari haud verentur. Macte porro ista sedulitate, & dona divinitus Tibi concessa in dies adaugeo. Habebit ita schola primum, deinde Ecclesia, cui studia Tua consecrasti, quanto cyus membrum commodis suis invigilandis idoneum egregieque politum. Ego vero de cetero fausta quæque feliciaque Tibi precor! Scrib. p. p. Aboæ 9 Decemb. 1708.

MATTHIAS SWEDER.

Dum Juvenis,

Literatissimus & Ornatissimus

DN. ANDREAS MOLANDER,

DE

GOG & MAGOG.

Eleganter disputaret.

Lætor ob hoc specimen, quod profers ipse
MOLANDER,

Virtutis, flammæ ingenique tui.

Nonne notat animum præsens labor arte para-
tus,

Doctum lecturis, & pietate bonum?

Pectore sub docili & semper latuisse sereno

Fructus; quos referant publica scripta
tua.

Non didicit tempus nec sumtus prava juven-
tus,

Nec mores pariter composuisse suos:

Quæ multos agitat, fastus magnosque boatus;

Se didicisse nimis, se penetrasse simul

Omnia; quæ solido, nobis congesta, verustas

Docta, labore dedit, participavit eis.

Unus & ingenuas odit, putat alter ineptum,

Non ait ille valet, hic didicisse nocet,

Artes. Sic miser O, genus & qui nescis humanum,

Hæc melius tecum te reputasse decet.

Ja,

Jactitat hæc etenim quæ vix audivit & hausit,
Nec libavit iners; verbaque vana sonant.
Perlege, forsitan hic, quæ non cognoveris ante,
Invenies, bene quæ scripta MOLANDER
habet.

Nam docet is veteres discordes, quidque pu-
tandum

De Gog, Magog, quæ pagina sacra notat.
Eruit & confert, renovatque notata virorum;
Quis fuerat tantæ cura laborque rei.
Judæos varios, sectas refutabit & omnes
Mente præba, ex sanctis fontibus ille DEL.
Et quamvis Martis nunc fulgura multa sonarunt,
Pauperies, morbus, jam strepuere diu;
Non tamen in Musas poterant intendere vires,
Dum & strenuus cultor, macte,
MOLANDER ades.

Te juvat in stadio Musarum parva tueri
Præmia, quis nescit stultus inersq; frui.
Improbis ecce labor, docilis solertia fecit,
Hoc dedit & pietas, quam colis ingenue:
Ut capias olim doctorum lætus honores,
Quos meruit virtus, quam ipse
MOLANDER habes.

*Gratulatorias hæc conscripsit lineas,
Præstantiss. Domino Authori
devinctissimus;*

JOHANNES JOH. is Thortwöste.

פעמי הכן באמרתך ואל-תשלט-בי כל-את:
פרגי מעשק ארם ואשמרה פקודיך:

P/. 119. v. 133. 134.

MEMBRUM PRIMUM.

§. I.

N tristi ac luctuosa captivitate Babylonica, populus Judaicus de promissione facta per Moſen plurimosque Prophetarum ne desperaret, nec in dubium revocaret eam, verum potius æquiori animo ignominias & exprobrationes Gentilium, Pſeudo-prophetarumque vanas ſuſurrations, perpeti poſſet; ſpem quoque certam de liberatione & reductione ad priſtinas ædes caperet; Divinum Numen prophetam Ezekelem, ut

A

cete-

ceteros taceam, unum e fociis captivorum, donis cœlestibus munivit, & cum plenaria consolationis & liberationis instructione, ad trementem ac fere desperantem populum ablegabat; ut & præconceptam opinionem revocare, & DEI promissioni unice niti disceret. Qui Propheta deinde & consolando & reprehendendo, Divino instinctu, populo in memoriam revocabat, & ob oculos ponebat beneficia Divina, ipsis & patribus eorum collata; simul ac duritiem cordis illorum, negligentiamque mandatis Divinis obtemperandi. Post annos tamen non adeo multos, gentem Judaicam reverfuram in terram Canaan prænuntiavit, quod impletum legitur Eisd. 1. & 2. conjungens præterea vaticinium de Messia, & regno ejus gratioso. Cum itaque Altissimum Numen per Vatem, superioribus capitibus, hac ratione prænuntiasset & restitutionem populi, quibus placeret reverti in patriam ex captivitate Babylonica; & incrementum regni DEI per

per Evangelium CHristi: ne populus reversus præsumeret utrumque eodem tempore eventurum, aut si non eveniret, animis deficeret, & ad desperationem redigeretur; occurrit illorum opinioni anticipatione capp. 38. & 39. prædicens, post reditum in solum proprium ex captivitate Babylonica, ante adventum Messiae & divulgationem regni DEI, populum Judaicum multis calamitatibus obnoxium futurum, & ab hostium irruptionibus haud tutum, præcipuum verò nuncupando hostem crudelem ac inhumanum nomine ignoto, qui populum reversum, & tranquille viventem aggredetur, copiis plane innumerabilibus, a variis gentibus collectis. victrices tamen manus DEUS populo reverso per Prophetam pollicetur, sed hosti cladem inauditam & excidium minatur. Hostem illum nominibus peregrinis designatum pro modulo ingenii, imo tenuissimi, vestigia Philologorum premens, inquirere animus est.

In limine statim, pro præsentis instituti
 ratione, & antequam ad propiorem rei
 considerationem progredimur, nobis cu-
 ræ erit ipsam originem vocum seu no-
 minum afferre; & ut a genuino, quod
 ajunt, ovo rem arcessamus, primo loco
 vocum notationem ex merito inquirere
 studebimus, quoniam vocum seu nominum
 interpretatione *in rei perceptionem prove-*
himur, uti jam olim magnus Scaliger ju-
 dicavit. Verum de origine horum no-
 minum *Gog & Magog* variæ sunt sententiæ.
 Nos natales quærimus in amplissi-
 ma Lingua Hebræa; ac descendere Viri
 Eruditi autumant גג a גג *tectum*, quod
 â radice גג Arabibus, quibus adhuc in
 usu est, *expandit, traxit*. גג autem *tectum*
 significare manifeste patet Joluæ 2. v. 6.
 ubi cum ה paragogico & locali habetur
 גג—ה in *tectum*; in statu constructo singula-
 ri idem est; cum affixo גג *tectum tuum*;
 in foeminino plurali quoque גגת *tecta* Pl.
 129. 6. in affixo plurali גגותיה *tecta ejus*.
 Pfeif.

Pfeifferus dicit: *illam sententiam, אַרְיָא אֶלְמָרְדֵּתַיְתָא
 reduci, adhuc nullius absurditatis convictam
 esse, Dub. Vexat. p. m. 784. Nec inso-
 lens est apud Hebræos Cholem sine fulcro
 scribi; ergo perinde esse videtur, siue
 expresse interferatur, siue non, in voce
 אַרְיָא. Significat idcirco אַרְיָא *tectum* vel *occul-
 tum*, aut ex eo, quod sub tecto aut in
 tentoriis vivebat ista gens cujus prin-
 ceptus Gog erat, quemadmodum placet
 Pelargo in Com. in Gen. cap. 10. pag.
 m. 220. siue quod Vates Divinus ignotis
 & occultis nominibus hostem hunc nun-
 cupat, ac fortassis ad loca scripturæ
 Deut: 28. v. 49. & Jer. 5. v. 15. digitum
 extendit; Nam non abs re factum credimus,
 quod Spiritus Sanctus horrendum hunc ho-
 stem peregrinis ac ignotis nominibus intro-
 ducere voluit; ait Celeb. D. Hoë in Com:
 in Apoc. pag. 292. seu quod multitudine
 copiarum terram ac regionem opertu-
 rus erat, quam petebat. Nolo hic viris
 summis obstrepere. Quid, si nomen אַרְיָא
 cum D. Hillero in Onomastico ab Arab.
 אַרְיָא vel potius אַרְיָא, quod est *flagravit*, de-*

rivares? admonitus tam Analogia צוא
 a צוא; quam significatione ipsa, cum
 populi Gog cupiditate honoris & divi-
 tiarum arserint. Nomen גוג heic loci
 esse proprium (non tamen unicam per-
 sonam significans, sed successive unam
 Conf. Vinariens. h. l.) συναφρα textus
 perspicue docet; vocatur enim גוג
 בשׁוֹמֵר רֶשֶׁת מֶשֶׁךְ וְתוֹבֵל Ezek. 38. v. 3. &
 39. v. 1. Nomine גוג quoque insignitur
 ab nepos Rubenis filius Joëlis i Paral. 5. 4.
 מִגּוּג ex eodem fonte deducimus; præ-
 missa tantum modo litera *baemantica* ט,
forme מכלת pro מכלת quoad Synco-
 pen ט; cetera est *forme* מכאוב h. l. est
 regionis nomen ut a v. 2. cap. 38. liquet
 ubi מִגּוּג ארץ extat; utcunque nomen
 proprium olim fuerit Japheti filii, or-
 dine secundi Gen. 10. 2.

§. III.

Longius in portu detineri quam fas
 est non decet, idcirco breviter imo
 simplicissime allatis iis, quæ ad ὄνομαζο-
 λογίας requiri existimavimus; altum pe-
 tere

tere, accessumque facere ad *πραγματ-
 λογίαν* ipsam animus est. Verum tanta
 sententiarum varietas, copiaque tam de-
 lectabilis assurgit, ut unde incipiendum,
 quid præ reliquis eligendum, ac ubi tan-
 dem finiendum sit, non possumus non
 dubitare. Ne tamen nobis usu veniat,
 quod illi olim apud Theocritum Ligna-
 tori, qui in latissimam aliquando sylvam
 delatus, præ nimia omnium cupidine
 nihil legebat: ordine utendum. Nam
 celebris hujus vaticinii difficultas, tam
 veterum quam recentiorum mentem in
 varias partes distraxerat; quorum placi-
 ta omnia si excerpere vellemus, certe
 justum volumen conscribere necesse es-
 set, quod tamen instituto meo & imbe-
 cillitati impossibile videtur factu. Potissi-
 ma ergo judicia de hoc vaticinio in apri-
 cum proferemus, brevemq; examẽ subjicie-
 mus, ac deinde textui & scopo Prophetæ
 convenientiori sententiæ accedemus.

§. IV.

Mihi occurrunt primo Judæorum sen-
 tentiæ de *Gog & Magog*, & hujus
 bel-

belli exitu, qui aliis propugnaculis privati, quibus assertionem illam valde detestabilem, dudumque explosam ac refutatam, scilicet *Messiam nondum venisse*, tueri ac defendere student, ad vaticinium hoc confugiunt, existimantes hujus vaticinii expositione suam fulcire positionem, de carnali liberatione & reductione ab exilio per Messiam, se posse absque omni discrimine. Duos igitur sibi imaginantur adversarios in hoc bello, nimirum Edom & Ismaël. per Edom intelligunt Christianos, quos falso dicuntur Esavi filios, quia cognomine Esavi dicuntur filii Edom; & Imperium Romanum regnum Edom vociferantur, quare in secretioribus libris blasphemè docent, *animam Esavi migrasse in corpus Christi, adeo ut Christus impietate similis fuerit Esavo, ac proinde meritis qui vocaretur Esau, & sectatores ejus Esavite*; Teste Clariss: Buxtorfio synag: Jud: cap. 5. p. m. 156. Per Ismaël autem Turcas indicari volunt. Hicce jam aliæ gentes in plaga orientali

tali habitantes, in hoc bello a Prophe-
 ta nominatæ, auxilium ferent; inter
 quos *Gog* primarius princeps. Rabbi
 Kimchi, qui floruit sub finem seculi 12.
 post Nat: Christi, eo nimirum tem-
 pore, *Quo sub Balduino IV. (Regum Je-
 rosolymitanorum ultimo & septimo) Christi-
 ani rerum potiebantur in oriente,* ut in
 Hulf: Theol: Jud: legimus, putabat Chri-
 stianorum prælia cum Barbaris bellorum
Gog & Magog, Messiaëque adventus, esse
 præcursoria; sperabat quoque tam cito
 Messiam eorum venturum, ut Christia-
 nos Jerosolymæ cum idolis suis adhuc
 hærentes offendere posset. Rabbi vero
 Abravanel, Kimchio 280 fere annis po-
 sterior, bellum hoc quoad suas circum-
 stantias & causas describit. *Futurum ar-
 bitratur ultimis captivitatis seu exilii tempo-
 ribus populi Judaici, Christianos, aut Edu-
 meos, expeditionem Hierosolymitanam susce-
 pturos magno conatu & totis viribus, pro re-
 cuperanda terra sancta, debellatis Aegyptiis,
 Arabibus, & aliis adjacentibus populis. Fa-
 ma autem divulgata hujus expeditionis,* Tur-

*cas omnes orientales populos convocatu-
 tra Edumæos seu Christianos, ad vindicandam
 cladem & necem suorum in Ægypto ac terra
 sancta commissam, sanctuarii quoque Jeroso-
 lymitani recuperandi gratia; quod sanctua-
 rium apud ipsos Ismaëlitas seu Muhammeda-
 nos summa reverentia, velut locum summe
 sanctitatis & portam cæli, coli existimat;*
 Teste Celeb. Varenio in Com: in Esaj.
 Hanc vero præcipuam causam esse belli
 Turcici contra Christianos, scilicet, ut
 iterum a Christianorum potestate san-
 ctuarium illud eripiant & recuperent;
 & tunc horribilem cladem Ismaëlitas
 i. e. Turcas, & Christianos seu Edu-
 mæos, in terra sancta experiri, ceu im-
 pietatis, illusionis, crudelitatisque pœ-
 nas; atque hanc ultionem specialiter
 Ezekelem innuere, magis autem Turcis
 horribilem ac terribilem, sub titulo *Gog*
 & *Magog*.

§. V.

Hanc opinionem, nimirum bellum
Gog & Magog incidere in tempo-
 ra Judaicæ redemptionis, & Prophetæ
 vati-

vaticinium eo esse referendum, apud veteres Talmudicos adeo invaluisse, ut fere in proverbium abierit, licet nihil certi de Gog & Magog istiusque belli circumstantiis possent tradere, nec recentiores discrepare inter se hac in re; testatur cit. Hulsius Theol. Judai p. 2. lib. x. pag. 504. Verum cum hic error incalcesceret in cerebris succedentium Talmudicis, indulgeri cœptum figmento: in bello hoc Gog & Magog immanissimum hostem & Ducem Edomæorum, nomine Armillum, Romæ ex statua marmorea miraculoso prorius modo procreandum, & cum Messia Ben Joseph congressurum fore; hunc autem Armillum, seu potius monstrum hoc, fingunt esse quadratum, tot cubitos in longitudine quot latitudine habens. Horrendum sane spectaculum! Non sunt contenti his, sed ulterius nugantur, præcipue de modo revelationis Messia eorum, quibus non sufficit unus, sed duos expectant Messias, de priori sic scribit auctor

libri אר זל כי קדם יבא aperte אבקת רוכל יהו
 משיח בן יוסף ויקבץ הגלוות ואחריו יהו
 i. e. *Dicunt Rabbini*
nostri felicitis memoria, quod paulo ante bella
Gog & Magog venturus sit Messias filius Jo-
seph, & congregaturus captivitatem s. depor-
tatam nostram multitudinem. De postero-
 ri Rasehi ad Jes. 24. 18. sic nugatur,
 הגמלט מחרב משיח בן יוסף ופול אל חרב
 משיח בן דוד והגמלט משם ולכד במלחמות
 i. e. *Qui evadet gladium Messie*
fili Josph, incidet in gladium Messie filii Da-
vid, & evasurus inde illaqueabitur bellis Gog
& Magog, interprete D. Varenio. Ita &
 Targum post Talmud. satis aperte ac
 clare duorum Messiarum mentionem
 facit in Cantic. 4. v. 5. explicans *duo ube-*
ra similia duobus hinnulis, gemellis caprea,
pascantibus inter lilia, per duos Messias.
 תרו פרוקד דעתודין, תרו פרוקד
 למפרקד משיח בר דוד ומשיח בר אפרים
 i. e. *duo Redemptores*
sui futuri, Messias filius David, & Messias
filius Josph, similes erunt Mosi & Abaroni, &c.
 Post

Post cladem vero & fata Messiae Ben Joseph, cum ducentis millibus hominum caesis, Messias Ben David congregaturus est omnem suum exercitum, ad novum proelium, Messiae Ben Joseph funestum, ineundum; & tunc Messias Ben David ultionem sumpturus est, & finem bellis Gog & Magog impositurus. Haec omnia, ex sententia Rabbinorum, finem mundi & iudicium universale mortuorum, praecessura sunt. Ultimo assignant etiam certum anni tempus Gogo fatale, nimirum id anni tempus, quo festum Tabernaculorum celebrant, dum se liberandos & in terram suam reducendos esse credunt; teste Buxtorf. Synag. Jud. pag. m. 326.

§. VI.

Verum conjecturae erroneae, & rati-
 nario temporum male applicato, Rab-
 binorum haec arcana superstruuntur. Abs-
 que fundamento per Edom Christianos
 intelligunt, cum (α) altum silentium sit
 de Edom his capitibus apud Prophetam,

in quibus describitur hoc bellum; nec per Edom Christianos intelligi in S. scriptura arbitramur. Nam si (β) nomen Edom examinemus, tum notat *rufum*; quod cognomen Esau impositum, sive eam ob causam quod rufus natus erat Gen. 25: v. 25. sive quod rediens ex agro fessus inhiabat vehementer iusculo rufo à fratre cocto, ac ei primogenituram suam rufo isto iusculo vendebat. Esau Edom vocatur & pater Edomæorū multoties cap: 36. Gen. ubi genealogia posterorum ejus recensetur. jam vero Esau post reditum Jacobi Fratris è Mesopotamia, & cum utriusque posteritas nimium excresceret, adeo ut una regio eos non caperet, demigravit è terra Canaan cum familiis suis, sedesque suas fixit in terra cognationis uxoris suæ Oholibamæ, in montanis Seir. Erat autem Oholibama neptis Zibeon Hevitæ uti patet ibidem v: 2, qui Zibeon Hevita filius Seir Horitæ v. 20. nuncupatur; *Et hic Zibeon occupat terram Seir, ad plagam meridionalem terre sanctæ, prope mare mortuum, in via qua Israëlitis ex Ægypto re-*

vertentibus per desertum Zin, ad possiden-
 dam terram promissionis, transeundum erat,
 uti habet Hulsius; eamque regionem, a
 primis incolis ac fundatoribus ejus, no-
 mine Seir appellatam fuisse clare pater.
 Postquam vero posterius Esavi eo tempore
 quo Israëlitæ in Ægypto hærebant, pulsus
 inde Horitis Deut. 2. v. 12. Illam terram
 occupassent, ea regio Edom vel Idumæa
 vocata est. Europæi (γ) originem du-
 cunt a Japheto filio Noachi, quod omnes
 fere Historiographi asserunt, Esau autem
 & posteritas ejus a Sem; nec probare
 possunt Rabbini, Europæos esse ex po-
 steris Esavi seu Edom, sed tantum modo
 per invidiam & sine fundamento somni-
 ant: Edumæos dominationem in occi-
 dentem extendisse, colonias suas longe
 lateque dilatasse, Italiam sibi subegisse,
 Romam ac Romanum imperium fundas-
 se. Ipse Rabbi Isaac Abarbanel fatetur,
 cit. Hulsio, *Europæos esse ex posteris Japheti,*
Et concedit Fanum fuisse primum Et antiquis-
simum Regem Italiae, ac ex Fani posteris incolas
primos Italiae. Rabbi Moses filius Nach-
 man

man obiicit: *omnes Europæos recte ac merito Edumæis accenseri, licet non ex posteris Esavi sint, cum eorum fidem susceperint, nimirum Christianam.* ast falso. Nos dicimus: Europæos seu Christianos proprie dici Edumæos posse, nec ratione *loci*, cum Regio Idumæa sit in Asia, longe distans ab Europa; nec ratione *gentis*, cum Edomæi sint ex posteris Semi, ut modo demonstratum est, Europæi e contra ex generatione Japheti, & speciatim ipsius nepotis Cittim, uti communis sententia est; nec ultimo ratione *religionis*, quia Edomæi semper abominationibus Cananæorum adhæserunt, quas Christiani nunquam imitati sunt.

§. VII.

Rabbi Kimchi in sua superstitione valde deceptus; per tot enim secula terra sancta a Barbaris occupata fuerat, nondum tamen Messias eorum revelatus, qui quidem tam cito venturus erat, secundum mentem ac conjecturam ipsius, *ut adhuc Christianos cum idolis suis*
 Jeru-

Jerofolymis deprehenderet & a sordibus Christianorum locum hunc repurgaret. Rabbi Abarbanel, magni auctoritatis apud suos, inde occasionem nactus est, fabulandi de *Gog & Magog*, ac expeditione Christianorum ad plagas orientales; quod ætate sua videret ipsam Christianorum Constantinopolin expugnatam, ac occupatam a Turcis, nec ignorans grande Christianorum ac Muhammedanorum, jam inde a pluribus seculis, odium in negotio religionis, enata inde horrida bella, terribiles expeditiones in loca olim sacra, prælia, cædes & expugnationes Urbium. Vix autem fieri posse ut aliquando Christiani communi bello sic invadant Turcas, pro recuperanda terra sancta, censet Clar. D. Varenus in Com; in Esaj. Orat. XVII. conclus. 19. Magno præterea Christianorum sanguine istæ expeditiones constiterunt, etsi insignes quædam ac triumphales Christianis fuisse non negemus; longe tamen plures infelices ac cruentas. Deinde Prophetane verbulo quidem mentionem facit de

duorum hostium Strage, sed tantum modo, quod Gog illaturus bellum; eoque minus de duce illo magno ac horribili Christianorum *Armillo*, quæ potius mera Judæorum ac Rabbīnorum phantasmata, ac in cerebris errorum turbine motis enata figmenta esse credimus. Nam si olim Israëlitæ ex paveſcebant ad conſpectum Goliathi, cujus altitudo tantum erat ſex cubitorum & palmi 1 Sam. 17. 4. mirum ſi jam non exanimes plane in terram concidant, viſo monſtro tam *deformi & immani, cujus altitudo erit XII. cubitorum & totidem latitudo, inter utrumque oculum ejus Spithamæ ſpatium, oculis profundis rutilantibusque, capillus capitis ejus ſicut color auri, plantæ pedum virides duosque habens vertices;* uti eum auctor libri *נבקה כל* deſcribit interprete Hulſio. Ob convenientiam forſan hoc nugantur Rabbīni, ut quanto dignior ac potentior Meſſias Ben David Rege Davide futurus, tanto etiam terribilius monſtrum ab eo debellandum Goliatho, quem Rex David pedibus ſuis ſubjecit. Idem Auctor

Etor Armillum hunc AntiChristum ap-
 pelli scribit ארמילוס השטן זה שהאומות
 אנטוקרישותוס קורין i. e. *Armillus*
qui adversarius erit & gentes illum vocabunt
AntiChristum. Et paucis interjectis; *Hic*
ad impios accedet & ipsis dicet, Messias ego
sum, ego sum, DEUS vester, qui statim in
ipsum credent & regem sibi constituent --- di-
cetque filius Esau h. e. Christianis adferte
mihic huc legem meam quam dedi; qui librum
precum suarum ipsi tradent, & tum dicet ipsis:
hec est veritas quam vobis tradidi. Hæc
 convenire aliquo modo Pontifici Roma-
 no videntur; probe enim noverunt Rab-
 bini, subque Pontificis Romani Episco-
 patu regna terrasq; Christianorum præ-
 cipuas viderunt: persuaserunt igitur sibi
 ipsum Pontificem Romanum, quem no-
 mine *Armilli* indicare voluerunt, hujus
Gogi belli ducem, ipsamque Romam &
 Italiam gentem in hoc bello præcipuam
 fore. Fabulam de *Armillo* diu viguisse
 apud Judæos inde constare testatur
 Clariss. Hulsius, quod cum Judæi ro-
 gentur unde hauserunt hanc Historiam

de *Armillo*; tum respondent: *prodigium hoc Messie adventum præcessurum, olim a Michaële Archangelo Zorobabeli revelatum fuisse, qui populum Judaicum reduxit e captivitate Babylonica.*

§. VIII.

Audivimus supra Rabbinos multa afferre, præcipue quo modo Messias eorum se revelaturus in hoc bello, & quomodo Messias Ben Joseph in prælio Gogitico occideretur, & e contra Gog cum affleclis suis a Messia Ben David cum numerosissimo exercitu prosterneretur. Verum de hisce nugis ac fabulis Judæorum (1) ne apex quidem habetur in vaticinio Ezekelis. (2) Judæi talem Messiam patribus suis promissum esse nunquam probabunt, qui scilicet gladio, arcu, hastis, equis & equitibus ineat prælia; cum spiritu oris sui & virtute diuina hostes superaturus sit uti patet Esaj.ii.4. Hos 1. 7. Zach. 9. 10. & per plurimis aliis scripturæ S. locis. (3) Messias *pauper* futurus erat Zach. 9. paupertatem autem Duci triumphanti & Regi terreno compete-
re

re quis dicet. (4) Messias affligendus valde Elaj. 53. ergo ejus dignitas non consistit in externo splendore regni terreni, sive *μαεγαληνης* Luc. 17. 20. (5) Messiaæ contemptus & abjectio, non sunt proprietates regiae dignitatis, & Ducis militaris, victricia arma gerentis in hac terra. (6) Gladio, crudelitate ac more Tyrannorum, Messias non eras gentes domiturus, sed lenitate & humanitate, multo minus vim alicui illaturus, ut solent Duces hostibus, & quemadmodum Rabbini suos Messias facere fabulantur. (7) De gemino Messia Scriptura Sacra adeo tacet, ut ne minimū quidem de eis habeat. (8) Ipsi Rabbini veteres veri conscientia impulsī, tempora adventus Messiaæ præterisse agnovērunt; maxima etiamnum hodie pars credit, revera Messiam natum esse, sed propter Judæorum peccata & impœnitentem vitam, nondum revelatum. vid. Hoornbeck. תשוב דור Hull. Theol. Judai. D. Maii Synopsis Theol. Jud. וכו' ubinam tamdiu lateat, incertum est ipsis. (9) Rabbini plurimi,

cum Sacram Scripturam exponunt, literæ etiam contra intentionem Spiritus S. inhærent, præcipuumque eorum studium est, ut in pervertendo & detorquendo Scripturarum sensu ingenii sui vires experiantur, agnoscentes in Messia duntaxat statum gloriæ & felicitatis, non vero statum humilitatis; inde ergo necesse ducunt duos Messias esse expectandos, alterum morti obnoxium, alterum gloriosum. Cetera, cum pauca argumenti vim habeant, præter argutias Rabbinicas, brevitatis causa præterimus, cum & longius ab instituto nostro discedant.

§. IX.

E Synagoga Judæorum ad Tempia & Scholas Christianorum jam transitum paremus, periculum facturi, num illinc doctiores, & voti compotes facti, reverti queamus, vel recedere ab eorum limine onustiores, quod bono cum DEO, eventum probare credimus. Perlustranda igitur imprimis sententia illorum, qui-

quibus bellum Gog & Magog placet ad finem vel periodum mille annorum, post fata AntiChristi, deducere; quam sententiam solido fundamento carere, & dudum tanquam errorem, ab Orthodoxis explosam esse, quis non dicit, nec sine causa. Nam (N) Vates Divinus terminum illum non ponit. Nec (2) AntiChristi aut mille annorum mentionem facit. (3) Agit Propheta his capp. non certe de aureis seculis, sed terrestri bello, per agmina ex Persis, Æthiopicis, Putæis, ac similibus collecta. Sunt & quidam, qui cum Judæis per Gog & Magog imperium Romanum indicare volunt; quam opinionem nobis non aridere supra innuimus, & Prücknerus hoc figmentum ipsis Judæis tribuit, & quidem recte, quia (a) Romani tantam cladem nunquam passi sunt in terra sancta, quanta prædicitur Gogi ab Ezekele cap. 39. (b) Et hoc eo minus verisimile est, cum Romani nunquam habuerint grande agmen, à Persis, Æthiopicis, Putæis, Gomer, domo Thogarmæ

mæ, & aliis qui recensentur inter copias Gogi. (c) Romani ex Judæorum desiderio fuerunt illorum amici ac fœderati, uti patet 1. Maccab. 8. e contra Gog hostis crudelis, & vastator tremebundus terræ sanctæ Ezek. 38. (d) Ante Judæorum perpetuum exilium terra Canaan purganda erat à copiis & exercitu Gog; ratio hæc est: quod DEUS, tempore vastationis Gogi, *montes Israël* adhuc suorum montium nomine nuncupat, & per tantam ruinam Gogi, se sanctum in Israëlè Jehovam esse, demonstrare voluit. Hodie autem status politicus populi Judaici penitus oppressus, funditus everlus, ac radicitus extirpatus est.

§. X.

B Ambrosius opinatur Cap: ult. de Fide de teste D. Hoë in Com: in Apocal. Gog esse Gothos, qui per plurimas regiones ac provincias populi Romani vastarunt. D. Gesnerus quoque erudite examinat sententiam B. Ambrosii cum sic scribit: *Ambrosius qui sub Theodosio & Gratiano*

tiano circa annum Ch. 355. Mediolanensium fuis
 Episcopus, vaticinium Gog & Magog ad sua re-
 fert tempora. Cum enim eo tempore Gothi fi-
 nes Romani imperii invaderent, & Italiã
 quoque quibusdam in locis vastarent; Episco-
 pus Mediolanensis Gratianum Imperatorem ad
 expeditionem contra gentem Barbaram ita
 cohortatus est lib. 2. de. Fide Cap. ult. Neque
 vero te, inquit, Imperator pluribus tenere de-
 beo, bello intentum & victricia de Barbaris
 tropæa Meditantem. Progredere plane seuio fi-
 dei septus, & gladium spiritus habens, progre-
 dere ad victoriam superioribus ~~promissam~~ tem-
 poribus & Divinis oraculis Prophetatam. nam-
 que & futuram nostram depopulationem &
 bella Gothorum Ezekel illo jam tempore Pro-
 phetavit. Gog iste Gotbus est, quem jam vide-
 mus exisse, de quo promittitur nobis victoria.
 hæc B. Gesnerus. Sunt & alii, qui ob no-
 minum convenientiam idem statuunt, sed
 vacillanti si dicere ausim fundamento;
 cum (a) sola vastatio non evincit per Gog
 Gothos notari. (β) Plures notæ ac cha-
 racteres a vate recensentur, & Gogo tri-
 buuntur, quos minime gentium Gothis

convenire deprehendimus. (γ) Nulla verborum vel nominum Gog & Gothorū affinitas est; 3 enim in n mutari non est solenne aut familiare. Clariss. Loccenius Antiq. Sueogoth. Lib. 1. cap. 1. Gothos deducit a Getis, quod & veri simile, non vero a Gog & Magog, ostenditque per plurimis rationibus Gothos & Getas unā eandemq; gentem esse apud Profanos auctores. (δ) Dux Gothorum princeps & Caput Meschech & Tubal minime fuit, ut Gog Propheticus. (ε) Gothorum turmæ ac copiæ non a Persis, Æthiopibus, & similibus populis, qui enumerantur a Propheta, constiterunt. (ζ) Gothi depopulabantur & vastabant Germaniam, Italiam, aliasque Europæas regiones; nunquam autem ad terram Canaan pervererunt, quam tamen Gog Propheticus infestare debuit. (η) B. Hieronymus de hac opinione dubitat, dicens: *utrum verum sit nec ne exitus prælii docebit*; quod & sane docuit. Non aliter Proclus, Episcopus Constantinopolitanus, Prophetiam hanc Ezekelis tempore Theodosii Imperatoris
sta

statuebat esse impletam, ut narrat Meritiss. D. D. Hoë L. cit. his verbis: *Etsi non negamus ita posse vaticinium exponi, ea videlicet docendi ratione, qua alioquin ea que narrantur de prateritis, vel que pre-nunciantur de futuris, ab hypotbesi transferimus ad thesin, singularia ad universales doctrine locos, siquidem eadem res, mutatis temporibus, personis, locis, sub inde recurrunt. Tamen si tropologias & allegorias sectemur, quorsum quæso fieret mentio plage septentrionalis, unde prædator iste exercitus erumpet? quorsum clypei, acinaces, arcus, tela, gladii, & reliqua ejus generis arma corporalia, qua etiam septenni igni alendo materiam suppeditatura sunt, producerentur? & quid deniq; auxiliares copia, Persarum, Æthiopum, Lybicorum, sibi vellent; quid pestis, fulmina, cædes, quibus hostes populi DEI perimuntur, tandemque in valle Geb Hamon Magogi sepeliuntur.*

§. XI:

Sunt & quidam, qui, omisso sensu literali, mystice Hereticos intelligunt. Gog ajunt, quod Hebræis est *tectum*, *baresiarchas*

significare, qui instar tecti elati sunt ac superbi; *Magog* vero, quod interpretantur *de tecto*, eos, qui hæresiarcharum fidem amplectuntur, eisque subjecti sunt ut ædificium suo tecto. Verum tutius arbitramur sequi dictum Theodor. dicentis: *debemus ea quæ scripta sunt pro ut scripta sunt amplecti.* Præterea *Gog*, depictus a *Vate* quoad suas notas & Characteres, miles est: hæreticus vero quatenus est hæreticus non est proprie miles, qui semper cogitat de præda & direptione per agmina clypeata, scutata, gladiosq; tractantia ut *Gog Ezek. 38. 4. 12.* Deinde *Gog* affligere debuit Judæos seu populum reducem. *D. Calovius* ad hunc locum erudite: *nimis manifestum est, describi certum regnum & certos populos, quorum nomina, provincias & situm expressit Spiritus sanctus, neque in tam operosa populorum, à nominibus gentilibus, & patronymicis descriptione illa omnia allegorice exponi possunt, nisi vim textui insignem facere velimus.* Confinis huic sententiæ est illorum, qui *Diabolum* nomine *Gog* designari volunt, qui
in.

instar magni tecti, i. e. magnæ domus in qua habitant omnes mali; per *Magog* autem exercitum *AntiChristi*, ex totius orbis nationibus collectum. quæ sententia eruditis non sapit. (1) Quia Diabolus in Sacro codice non appellatur Gog. (2) Diabolus spiritus est; Gogi vero caro a feris & avibus comedenda erat. (3) Gog prosternendus erat gladio; spiritus autem infernalis enle infligi nequit. (4) Gog sepeliendus ac interficiendus erat; quorum Diabolus expers est.

§. XII.

Alii asserunt vaticinium impletum fuisse, statim post solutam captivitatem, cum Reges populique adjacentes valde infestabant populum reversum, vi & dolis machinantes ejus oppressionem. Hoc sensu capiunt verba Prophetæ, quibus vaticinatur Gogi irruptionem fieri debere, cum *Judeorum* urbes adhuc sine valvis, muris, ac vectibus essent Ezek. 38. II. Talis autem facies urbium statim post reditum fuit; cum etiam *populus* redu-

*Etus erat a gladio, ac a servitute in libertatem vindicatus. Verum Esdras, Nehemias, aliique Prophetæ silentii velo hoc involvunt, quod nunquam fecissent, si Gogi vastatio ætate eorum contigisset, sed potius machinationes ac conatus ejus crebro annotassent. Potentia quoque Persarum ea tempestate ad omnes fere angulos Asiæ se extendebat, plurimæque regiones seu gentes, Gog auxilia ferentes, sub potestatem Persarum redactæ fuerunt; quomodo ergo Gog tunc temporis ad tantum potentiæ fastigium emergere potuisset. Nec Monarchæ Persarum Judæos, quos libertate donaverant, tanta injuria, tantaque calamitate affici permisissent, sed luppetias ipsis tulissent. Deinde Gog venturus erat ad diripiendum, prædandum, auferendum merces, abigendum pecora, & deportandum aurum argentumve Ezek. 38.12.13. Quibus omnibus carebat populus redux. Ulterius sciendum est verborum Prophetæ; *Judæos habitaturos sine muris, sine veste, ac sine valvis Gogi tempore; hunc esse sensum:**

Ju-

Judæos parum æstimaturos, mœnia;
 vectes, & valvas, tantum modo secure
 ac tranquille habitaturos; talis jam tran-
 quillitas & securitas minime Judæis tri-
 bui potest, statim post solutam captivi-
 tatem Babylonicam; nec verba Pro-
 phetæ absolute sumenda sunt, sed secun-
 dum quid, coll. Exod. 9. 25. cum cap.
 10. 5. videlicet, si status Judæorum, post
 vincula Babelica, cum statu ante illa com-
 paretur, tum facile quivis colligere po-
 test, tantam copiam civitatum vel ur-
 bium munitarum in Palæstina non fore,
 quanta ante ea fuit; nec adeo munitæ
 futuræ erant postea quam ante ea fue-
 runt. Denique, quod *Gog debuit affligere*
populum a gladio reversum, & pristinas ades
occupantem, nec valet: cum Propheta nec
 expresse dicat, Gog oppugnaturum ac
 vexaturum illum ipsum populum, qui
 in terram Canaan demigravit e Baby-
 lonia, sed posteros eorum; nam dicit:
post dies multos v. 8. cap. 38. h. e. post
 multos annos, quia restauratio templi &
 reipublicæ præcedere debuit, quod &
 pri-

primum factum fuisse, ex libris Esdræ ac Nehemiæ clare patet.

§. XIII.

Nonnulli vaticinii complementum quærunt in Alexandro Magno, illumque nomine Gog a Vate Divino depictum esse existimant, & quidem eam ob causam, quod quidam veterum scriptorum Macedoniam nomine terræ Magog appellatam asseruere. Verum ad Alexandrum Magnum præsens vaticinium referri nequit, ob rationes sequentes. (1) Exercitus Alexandri Magni, cum appulit ad oras Palæstinæ non à gentibus, quarum Propheta mentionem facit, constabat, ex quibus tamen agmen Gog collectum debuit esse. (2) Alexander Magnus nullam vastationem intulit incolis terræ sanctæ, ut Gog facturus erat; sed contra ea, teste Joseph Antiq. Jud. *pristinam libertatem Judæorum stabilivit, ac munera sacrificiaque Summo Numini obtulit, cum Pontifex Jaddus ipsi Pontificali ornatu indutus occurrisset.* (3)

Alexan-

Alexander Magnus tantam stragem passus est nunquam, quantam Gog Propheticus subire debuit. (4.) In montibus Israelis Alexander Magnus cum nemine armis disceptavit. (5) Nec tanta scutorum, clypeorum, arcuum, sagittariorum, ac hastarum series legitur excussa e manibus copiarum Alexandri Magni, quanta e manibus Gogi Ezek. 39. 9. (6) Alexandri Magni exercitus Cœlitus igne ac sulphure, grandinibus ac tonitru perditus non est, ut turmæ Gogi. (7) Alexandrum Magnum sepultum esse in Ægypto testantur Curtius & Justinus, Gog autem cum asseclis tumulo mandandus erat a viris Israëlis, in valle multitudinis Gog seu Hamona. (8) Non concedunt Geographi Macedoniam appellari *Magog*; & apud Danielelem Alexander Magnus vocatur Rex Javan.

§. XIV.

Alii ob affinitatem ac convenientiam nominis Melchech cum Muscovita, quod etiam Muscovitæ versus aquilonem

E

nem

nem sedem collocarunt, unde Gog terram promissionis seu montes Israël invaturus ac oppugnaturus erat, Muscovitas hos sive Russos Gog Propheticum esse contendunt. Fatendum certe hisce calamitosis ac luctuosis temporibus, multa imo perplurima Muscovitis competere, quæ a Vate Divino inter Gogi notas ac characteres enumerantur. Experientia enim proh dolor! quotidiana luculentum satis testimonium perhibet, quomodo patria nostra carissima per tot annos jam afflicta & depopulata, regiones quædam finitimæ funditus everse, soloque æquatæ, incolæ in captivitatem abducti, ac mancipiorum instar contra jus naturæ & gentium tractati, hodieque tractantur. Num vero Muscovitæ Gog Propheticus directe ac proprie sint dubitamus. Licet (1) concedere debeamus ex posteris Meschech seu Moschi forte Muscovitas esse, quod aliis inquirendum relinquimus, convenientiamq; nominum; tamen per Meschech heic loci Prophetam Muscovitas, seu Muscoviam in-

intelligere non concedi potest, cum con-
nexus textus hoc improbet, ubi Gog
Princeps Primarius terra Magog, Meschech,
& Tubal semper audit, quarum regio-
num sive gentium principem *Magnum*
Ducem Muscovia non possumus dicere.

(2) Clariss. Hekelius in notis ad Clu-
veri Geographiam scribit, asseritq. Mosco-
viam antiquitus Russiam appellatam fu-
isse, ac ferme tertio ab hinc seculo, ab
arce & flumine Mosqua, cœptum esse
tribui nomen Muscoviæ.

(3) Meschech
seu Mosci sunt Populi Asiatici, Mosco-
vitæ vero Europæi, teste Clariss. Bochar-
to in Phaleg, & Cluvero in Geographia.

(4) Propheta per Meschech indicat re-
gionem illam seu gentem, quæ antiqui-
tus Meschech à primo forte incola nun-
cupata fuerat; *quam præter Moschicam pro-*
prie dictam, quicquid est montium a Phasi
usque ad Pontum Cappadocicum occupasse, vi-
ri Eruditi opinantur, vid. cit. Bochart.

(5) Moscovitæ nunquam terræ Israëlis
bellum intulerant, eoque minus ibi stra-
gem passi sunt, ac tumulo mandati. (6)

Jeremias cap. 1. 13. & cap. 13. 20. Babyloniam nominat terram יָבֵז seu *aquilonis*, quæ tamen versus orientem a terra sancta erat.

MEMBR. SECUNDUM.

§. 1.

IN tanta varietate sententiarum, quæ aliæ aliis probabiliores videntur, multum luminis afferri existimo, si nomina præcipua gentium seu regionum, a Vate Divino recensita, simpliciter, pleniorum ab eruditis expectans informationem, examinem, sedesque harum gentium investigem: Siquidem Propheta licet non expresse se explicet; verborum tamen connexionem ac circumstantiis scopum suum indicare videtur. Cum autem supra Membr. 1. §. II. *Gog* dixerim esse *principem seu Regem terra Magog*; terra illa vel regio nobis nunc inquirenda erit, in qua mundi parte latitet. Per *Magog* *Cœlesyriam* intelligendam esse rationes sequentes suggerunt.

runt. (1) Metropolin Cœlesyriæ appellatam ab incolis *Magog* ab exteris vero *Hierapolin*, testatur Plinius citante Bochar. in Phal. (2) *Omnes fere Geographi antiquissimi statuunt oppidum quoddam fuisse in Syria, nomine Gygarta, pro eo quod est Gogkarta i. e. Gogi urbs Syro vocabulo; ut scribit Junius h. l. & facile ostendi posset, si nobis ad manus essent Historici & Geographi antiqui, scilicet: Megasthenes Persa, Strabo, Pomponius Mela, Solinus, aliique.* (3) Non est verisimile, *Magogum* venisse aliunde e terra *Magog*, & illam urbem ædificasse, uti non nullis placet; Verum potius, quod & veritati consentaneum, ipsum *Magogum* isto loco habitasse, qui à posteris nomine fundatoris primique incolæ sic nuncupatus. (4) Si *Tubal* Cappadociam, *Meschech* Iberiam cum Memb. I. §. XIV. memoratis incolebant, teste Clariss. Bocharto in Phaleg. & D. Cluvero in Geographia; quæ necessitas cogebat *Magogum* peregrinas ac longiores oras petere? non angustia loci, quia tum tempo-

ris, nondum adeo genus humanum propagatum erat: Non bella, nam Sacer Codex Nimrodum asserit primum bella gessisse, qui in Assyria habitabat. Absq̄ dubio igitur Magog Cœlesyriam occupaverat, cum & regio ista confinis erat Armeniæ, ubi Arca substiterat, & Cappadociæ, ubi frater ejus Tubal sedem fixerat. Non tamen negandum, ex posteris Magog Scythas quoque ac Turcas provenisse; partim, quia *גוגי מונימנטום* est mons Caucasus dicente Bocharto; & *Gogarene* Iberiæ pars: partim etiam, quod in Sultanorum genealogia *Gog* occurrat, ut observavit D. D. Calov. Bib. Ill. ex Gesnero h. l. Hac de causa Spiritui Sancto quoque placuit, sine dubio, in descriptione hostium, utriusque fœderis Ecclesiam afflictorum, tale generale nomen adhibere, quo neuter excluderetur. Minime igitur per *Magog* indicatur Turcarum gens *indirecte* & *Metonymice*, quia in exercitu ejus etiam fuere Turcæ, ut vult nonnemo; sed *directe*, sicut typus suum antitypum significare solet.

§. II.

Terra Magog investigata, restat ut paucis de ipso Gog verba faciamus. Gog significare Regem seu principem terræ Magog ex contextu patet; Magog vero gentem seu regionem cujus Rex Gog erat. *Parum enim refert* ait Clariss. Hulsius in Theol. Judaic. *Utrum Rex à regione vel gente, aut regio vel gens à Rege, literula aliqua sive addita sive abditā, nomen acceperit.* Dicimus Gog esse Regem non unicum tantum, sed successive unum, rationeque ætatum ac temporum varium Conf: supra §. II. Cum autem ex toto contextu Ezekelis patere, ubi Israëlens respicit, non qualis ille hodie est, sed qualis eum temporis erat, in solatium populi qui in captivitate Babylonica morabatur, hunc Prophetam vaticinatum de hostium istorum temporum vastatione, atque sic non sollicitum fuisse (unice) de bello in fine mundi demum gerendo, testetur Clariss. Hulsius Theol. Jud. Lib. I. part. 2. pag. 513. Præcell. D. Calovius etiam in Prolegom. ad Ezekelem, sextum

(ala-

solatium populi nominet cladem Gogi in mantibus (solo) Israël: Sane Gog Propheticus una cum copiis delendus, ac terra Israël purganda erat ante adventum Christi primum. Neque de nihilo est vaticinii duplicatio, ait D. Gebhardus in Tract. contra Rab. Isaac Ben Abraham. Quare opus est, ut ulterius inquiram, quem Propheta proxime h. e. sensu literali per Gog intelligat? Hac in re, præter ipsius Prophetæ textum, succurrunt nobis libri Maccabæorum, in quibus abundans copia illarum rerum, quæ Gog gesturus erat, occurrit, præcipue in rebus gestis Regum Syriæ. Omnia enim, quæ Vates Divinus Gog tribuerat, gesta sunt à Regibus Syriæ, maxime tamen ab Antiocho Epiphane, ejusque exercitu, ac ducibus; quod & Daniel ominatus fuerat cap. 8: 9. seqq. & 11: 30. seqq.

§. III.

Res gestas Regum Syriæ, cum Ezeke-
lis vaticinio, breviter conferre animus
est, ut eo planior evadat assertio nostra
de

de Gogo. (N) *Gog invasurus erat terram
 reducere a gladio consequentibus annis v. 8.
 & 16. cap. 38. hoc fecerunt Reges Syriæ,
 tum ipsi, tum legati & copiæ eorum, aliq̄,
 uti videre est 1 Maccab. 4. & 6. & 10. Nam
 phrasis vers. 16. cap. 38. כַּחֲרִית הַיָּמִים
 interdum plus, quam tempus N. Test.
 involvit, modo hoc includatur ut Gen.
 49. 1. Dan. 2. 28. ubi recte B. Lutherus:
 in Künfftigen Zeiten; & poster: loco ipse
 Angl. *latter Days* i. e. *consequentibus tempo-
 ribus vel diebus.* (כ) *Gog accessurus erat,
 cum incola terra sancte absque metu, secu-
 ri, & tranquilli essent* cap. 38. 11. Reges
 Syriæ aggressi sunt inopinantes, & secu-
 re habitantes, ac imparatos ad resisten-
 dum, 1 Maccab. 1: & 2. cap. 3. Josephus
 Antiq. Jud. memoriæ prodit; *Judeos, An-
 tiocho Epiphani, quasi pacate venienti, portas
 aperuisse.* (ג) *Gog venire debuit ad prædan-
 dum, ad diripiendum, ad deportandum au-
 rum & argentum, & abigenda pecora;* cap. 38:
 12. 13. Hæc omnia satis perspicue Regibus
 Syriæ competunt, præsertim Antiocho
 Ephiphani. 1. Maccab. 1: & 2, c. 5. (ד) *Gog**

vastaturus erat horride, ac magnum timorem metumque incussurus montibus Israël cap. 38. 19. 20. Ita Reges Syriæ ac Asiæ, præcipue tamen Antiochus Epiphanes 1. Macc. 1: cap. 9. 3. & 2. cap. 6. & passim alibi. (7) Gog copiarum multitudine operturus erat terram sanctam, populumque numerofo exercitu oppressurus cap. 38. 9. Antiochus Epiphanes ascendit contra Israëllem turba numerosa, misitque præfectum in civitates Judæ 1. Macab. 1. 30, copias multas collectas ex gentibus cap. 3. 10. castra fortia ibid. quadraginta millia peditum & septem millia equitum, quibus adjunxerunt se copiæ Syriæ, & alienigenarum vers. 39. 41. Antiochus Eupator ascendit similis nubi, ad operiendum terram sanctam, cum centum millibus peditum, viginti millibus equitum, & triginta duobus Elephantis, cap. 6. 30. & Timotheus congregatis exteris copiis quam plurimis, & equitibus non paucis, ex Asia collectis, 2. Macc. 10. 24. Cum centum & viginti millibus peditum, & quin-

quingentis equitibus cap. 2. 20. Misit
 Rex Demetrius multas copias in terram
 Judæ, quæ auctæ aliis turmis ex Syria
 1. Maccab. 7: 10. 39. quibus profligatis ac
 fufis, jussit dexterum cornu exercitus
 sui festinare in Judæam, & viginti mil-
 lia peditum ejus, ac duo millia eqvitum
 cum Juda Maccabæo prælium commise-
 runt cap. 9. 1. 4. (1) Muri destruendi ac
 evertendi erant a Gog cap. 38. 20. hoc fe-
 cerunt Reges Syriæ & Asiæ in montibus
 Israël 1. Maccab. 6. 62. cap. 9. 54. (1) In-
 acie Gogi debuerunt esse *equites perfectis-
 sime induti, & pedites clypeati, loricati, ga-
 leati* Ezek. 38. 4. Talem aciem instructam
 habebant Reges Syriæ ac Asiæ, ad unguẽ
 quasi depictam a Propheta. vid. 1. Maccab.
 4: 7. cap. 6. 35. 39. & 41. (1) Gog *reducen-
 dus erat impositis hamis maxillis ejus, cum o-
 mnibus copiis suis, equis & equitibus, omni-
 bus perfectissime indutis, cum congregatione
 magna. Clypeatorum, scutatorum, & omnium
 tractantium gladios, vers. 4. cap. 38. quid cla-
 rius prædici potuit de Regibus Syriæ &*

Asiæ, sic retractis cum universis turmis, ad hunc modum aptissime armatis, 1. Macc. 6. 55. seqq. 2. cap. 13: 23. seqq. (10) Gog proditurus erat e terra aquilonis c. 38. 15. Syria reliqua ac Asia, a terra Sancta, aquilonem versus se protendunt, ut ex tabulis Geographicis manifestum est. (11) Gogo Adjuncturi se erant Persæ aliique populi vers. 5. 6. nec Regibus Syriæ hi defuerunt, in affligendis Judæis tempore Maccabæorum, 1. Macc. 3, 31. 41. 52. Cap. 11. 38. 2. c. 10, 24. c. 12: 10. 11. (12) Jehova Altissimus contra Gog gladium advocaturus erat, in omnibus montibus suis Ezek. 38. 21. quem per Maccabæos advocatum esse in his collibus, sole meridiano clarius patet ex 1. Macc. 3. & seqq. 2. cap. 8. & seqq. (13) *Cum fremitu Gogi gladius unius erit contra alterum, ibid.* (non quidem sicut in castris Midianitarum legimus Jud. 7.) quod factum ac impletum fuisse tempore Maccabæorum, cum in exercitu centum & viginti millia peditum, & quingenti equitum a suis læsi, & gladio- rum mucronibus transfixi, 2 Macc. 12: 22.

Præterea Demetrius sustulit e medio Antiochum & Procuratorem ejus Lysiam 1. Macc. 7. 4. Hunc Demetrium iterum jugulavit Alexander, qui se filium Antiochi nominavit, cui regnum eripuit Ptolomeus Philometor, hocq̄ cum filia tradidit Demetrii filio natu majori, Demetrio Nicanori, quem regno ejecit frater Antiochus Sedetes, interfectus a Tryphone, rursus expulso & à suis interfecto; ut hæc narrat Melancht. in Chronic. Carionis pag. 143. Atque sic tempore Maccabæorum continua fuere parricidia in familia Regum Syriæ. (D) A manibus Gogi & exercitus ejus excutienda erant arma Ezek. 39: 3. 9. Hoc factum est Apollonio, cujus gladium assumpsit Judas, eoque bellum gessit diebus omnibus 1. Macc. 3. 12. Nicanori & copiis ei commissis. 2. cap: 15: 21. 27. 30. (E) In montibus Israël Gog fatis concedere debuit una cum copiis suis Ezek. 39. 4. Occubuit Nicanor & omnia agmina ejus, ut ne unus quidem superfuerit. 1. Maccab. 7: 43. 44. 46. 2. Macc. 15. 27. Timotheus cum fratribus duobus &

20500 peditibus & 600 equitibus, exceptis iis qui cum ipso in Urbe Gazara perierunt ibid. cap. 10: 31. 32. 35. 37. Ut jam taceam de aliis turmis missis a Regibus Syriæ, quæ concisæ, prostratæ, contritæ, & pulsæ sunt omnes; de quibus Libri Maccabæorum copiose satis testantur. (O) Post stragem Gogi Judæi congregarent arma, quæ sufficerent per septennium igni alendo Ezek. 39. 9. 10. Hoc etiam evenit, cum populus multus ac innumerus 1 Maccab. 5: 30. 43. cap. 7. 44. Centum & viginti millia peditum & quingenti equites 2. Maccab. 22: 20. Omnis exercitus Nicanoris, triginta quinque millibus constans, 2 Macc. 35. 27. Abjectis armis se in fugam conjecerunt vel interierunt. Verisimile hic est, quosdam Israëlitas non legnes fuisse ad colligenda arma: (non enim de omnibus plane dicit Vates vel multis) illis quoque suffecisse ad parandum focum per septem annos, ut non opus fuerit ex agro afferre, aut in sylvis cædere ligna, præsertim cum in istis regionibus
non

non tanta copia lignorum ad ignem alendum desideretur. Vel est auxetica locutio, Spiritui Sancto usitata in Sacra Scriptura, ad exponendam cladis magnitudinem. Hac ratione illa, quibus depingitur Gog, resplendent in Regibus Syriae & Asiae, circa tempora Maccabæorum; Quod si depromeretur aliqua circumstantia, quæ non conveniret Regibus commemoratis, tum existimo: id arguere non tam defectum impletionis in iis, quam historiæ, & accuratæ annotationis rerum gestarum. In typo etiam sæpe pauciora reperies, quam in antitypo. Sicut autem in vaticiniis Prophetarum, bonis temporalibus promissis bona spiritualia, tanquam quæ illorum antitypi sunt, arcte adhærere solent, neque illis solis hujusmodi Prophetiarum sensus unquam exhauritur; ita quoque in hisce Ezekelis Capp. id ipsum quam maxime observandum. Quam magnifica enim sunt illa: *De glorificatione Domini inter omnes gentes cap. 39. 21. De reductione* &

redemptione toti Israëli prestanda vers. 25. De securitate v. 26. non abscondenda facie vers. ult. Aliaque plurima, a solis forte Theologis docenda & discenda.

MEMBR. TERTIUM.

§. I.

Ntequam manum de tabula, ut solet dici, revoco, Coronidis loco puto, *Gog nostrum Prophetieum* differre à *Gog Apostolico* Apoc. 20: 8. Ob circumstantias quæ diversæ sunt. (a) *Gog Propheticus* infestare debuit populum Judaicum ante adventum Christi primum, postquam reductus esset à captivitate Babylonica in terram sanctam; *Gog Apostolicus* vero post periodum mille annorum Apocalypticam. (β) *Gog Propheticus* determinate terram sanctam seu montes Israëlis oppugnaturus erat; *Gog Apostolicus* autem non certam aliquam terram seu regionem Apoc. 20. 9. (γ) Ille scilicet *Propheticus* Judæos secure vi-ventes & in pace; Hic Christianos castra metantes spiritualiter. (δ) Illius

CO-

copiæ conscriptæ erant a Persis, Æthio-
pibus, Arabibus, &c. Hujus a genti-
bus indefinite, degentibus in quatuor an-
gulis terræ Apoc 20. 8. (1) Ille princeps
primarius erat Melchechi & Tubalis;
quorum principem non facit suum Gog
Apostolus (2) Gog Propheticus venire
debut, cum populi distincti adhuc es-
sent nominibus filiorum & nepotum No-
ach Ezek. 38. 2. hodie autem populis dis-
persis per totum orbem, evanuit illa di-
stinctio, & sub finem forte mille anno-
rum Apoc. 20. (3) Sciendum est Apосто-
lum non de præterito sed futuro hoste
agere, & uti iisdem nominibus, quia
ille typus hujus fuit, scilicet: uti *Gog
Propheticus* infestabat ac opprimebat Ec-
clesiam Vet. Test.; ita & *Gog Apostolicus*
h. e. ille, qui occupabat sedes *Gog & Ma-
gog Prophetici*, oppugnaret Ecclesiam No-
vi Testamenti, quasi jure successionis.
(4) Prophetiam de Gogo Ezekelis non
ita includo limitibus Vet. Test. quasi ex-
acte omnia a Gog Prophetico, ante in-

Ad eff. simili libendi G. et un. car-
bram quandam istam prophetiam in
religione comple tam libere largior
in. ipsum vim & primariam eius scripturam
referantur simili simili judicio.

carnationem Christi, gesta essent; sed potius quæ in ipso nondum erant impleta, postea Gog Apostolicus impleret. Hæc fuere, Candide Lector, quæ de hoc arduo ac difficili argumento proferre potui, in sententia allata citra cujusquam præjudiciam acquiescens; æquo non solum animo passurus, ut alii suo sensu abundant, ac amice a nobis dissentiant, sed etiam rationibus fortioribus facile locum daturus, & in his & in aliis rebus assertionem meam nemini obtrudens. Interea semperque rogo per officiose Candidum Lectorem, ut hæc qualiacumq; a me allata in optimam partem interpretari, excusare, ac pallio-

Caritatis infirmitatem tege-
re dignetur.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς
ἐιρήνη!

✠

IN DISSERTATIONEM
De GOGO & MAGOGO,
Apprime egregiam

Viri-Juvenis

Literarum morumq; gratia Commendatissimi

DN. ANDREÆ MOLANDRI,

Amice sincere dilecti.

Quod terigit Pindi, docto certamine
culmen

Noster, nunc specimen næ docet hoc-
ce satis.

Sunt etenim verba hic mellita atq; arte
reperta,

Sunt res, quæ sapiunt ingenium ve-
getum,

Res, quas non nobis expanlas hætenus
unquam

De Gog & Magog, hæcce palæstra videt.

Apprecor & meritis his præmia digna
reportes

Et metam feriet, docta Thalia tuam!

*Intima familiaritate tecum
conjunctus*

SAM. LAURBECCHIUS.

Eidem.

Cum video te, cathedram scandisse MO-
LANDER

*Præside sub claro, qui tibi monstret iter;
Certamen prosi voveo, semperque vovebo!*

*Quo solvas parili dexteritate strophas.
Hinc Laudem captes: hinc cernas lauta brabeia.
Pallas mox promet, premia grata Tibi?*

Ita ex imo pectore Institutori suo
gratulatur

ERIC: COLLANUS
Sav. Wib:

Ad Præstantissimum

DN. ANDREAM MOLANDRUM,
Sympatriotam suum honoratissimum,
de GOG & MAGOG,
Erudite disputantem

Impiger Aonidum Miles, perdocte Mo-
LANDER

Hoc dum das specimen, gratulor er-
go tibi.

Egregium specimen, quod splendet luce
corusca,

Ar-

Artis hoc esse probans; intimioris
opus.

Quis GOG, quæ MAGOG, quæque illum
tempore tangunt,
Hoc docet ingenii, visq; vigorq; Tui.
Talia perge pius post hac quoque plura
movere

Et cæptis veniet, mollior aura Tuis:
Quod lupereft voveo DEUS ut Tua
cæpta secundet,
Ut cœli tandem Teq; salute beet.

*Honoris & amoris contestandi gra-
tia festinanter apposuit.*

JOH. PLOGMAN:

Wib. Car.

DEn Dygden ämnar fort med stoor
flijt effterstråfwa/
Dch stådse idlesam wid Mulers
Chor will swåfwa/
Han måst' eij achta om / hwad Mo-
mus säija plår /
Men sökia stadigt det / som Pallas haf-
wer får.

Det

Det har Her Broor och giort / som iag
nu kan erfara/
Nåriag hans Lårda Wårck / seer i the
Lårdas skara
Om GOG från MAGOGS Land / den I
rätt jdogt sökt
Ty har och Fama sielf / Ehrt Låford
wål fördökt.
Fölg nu min käre Broor hwart Pallas
Tig ån leder/
Som Hercul fordom giordt så kommer
Tu til heder/
Hon wist med tijden Tig / med Åhre-
Franken krön.
Pef säll! tils Tu sidst får hoos GUD
en Krona skön.

Således sig hierteligen säanar öfmer
sin Herr Broders progress.

CLAUD. A. MOLANDER.

